

225. Körösladány, Bikeri

(MRT 6. k. 7/14 lh.)

(Békés megye) R, B, Sza

A magyar–amerikai Körös Regionális Régészeti Program 2005-ben a korábbi, 2000–2003. évek ásatási helyszínétől, a Vésztő-Bikeri (Vésztő 20.) lelőhelytől Ny-ra mintegy 70 m-re, a Dió-ér nyugati partján, a 2001-ben szondákkal kutatott, majd 2004-ben magnetométeres vizsgálat alá vont lelőhelyen folytatta kutatásait.

Az év legfontosabb célkitűzése a geomágneses felmérés által kimutatott többszörös körárokrendszer hi-telesítése, illetve a belső terület elkülönített jelenségei-nek kutatása volt.

A 3. sz., 9×5 m nagyságú szelvényt a lelőhely É-i részén nyitottuk meg; területén egy kora rézkori, egy nagyméretű szarmata kori gödröt tártunk fel, valamint felszínre került egy 3 tálból álló késő bronzkori (Gáva-kultúra) edénydepó.

A lelőhely déli részén nyitott 8×5 m-es 4. sz. szelvényünkben kizárólag tiszapolgári korú leletek, ob-jektumok kerültek elő. Két, gazdag leletanyagú gö-dör mellett megtaláltuk a kora rézkori település leg-korábbi fázisához tartozott járósíntet is. Különös fi-gyelmet érdemel két, edényekkel borított, zsugorított csecsemőváz.

A lelőhely DNy-i szélén a körárokrendszer vizsgá-lata céljából jelöltük ki a 20×3 m-es 5. sz. szelvényün-ket. A külső árok rendkívül szélesnek és mélynek bizo-nyult, míg a belső árokrészletben paliszádra utaló osz-lophelyeket bontottunk ki. Az árokból kizárólag tisz-a-polgári leletek kerültek elő. A szelvény É-i részén késő bronzkori gödröt tártunk fel.

A kutatási programot támogatta a National Science Foundation, valamint az MTA-OTKA-NSF nemzetközi együttműködési program.

Munkatársak: Richard Yerkes, Kékegyi Dorottya, va-lamint 18 amerikai és 1 szerb egyetemi hallgató.

GYUCHA ATTILA – PARKINSON, WILLIAM A.

226. Kövegy határa

(Csongrád megye) Ó, Sza, Á

Az M43 autópálya Makó–országhatár szakasz tervezett nyomvonalának régészeti terepbejárása során a telepü-lés határában az alábbi lelőhelyeket regisztráltuk.

Kruzslíc-dűlő: A nyomvonal 52+850 km-szelvényé-nél egy darab szórvány őskori kézzel formált edénytö-redeket találtunk (55. sz. lh.).

A nyomvonal 53+500 km-szelvényénél kis kiterje-désű Árpád-kori település felszíni nyomai mutatkoztak (56. sz. lh.). Az autópálya 53+000 km és az 54+000 szel-vénye között párhuzamosan halad a tőle délre, mintegy 100 m-re Ny–K irányú egykori vízfolyással, mely ma csa-tornává szelídült. A nyomvonal és a bejárt sáv ennek a medernek a magaspartján halad. Elsősorban a 200 m széles sáv jobb oldalán kerültek elő a leletek. A lelőhely néhány száz méterre található az 57., és az 58. számon

rögzített lelőhelyektől, melyekkel korban meg is egye-zik. Ráadásul ugyanannak a medernek a magaspartján helyezkednek el. Nem zárhatjuk ki tehát annak lehető-ségét, hogy ezek valójában ugyanannak az Árpád-kori településnek a nyomai.

A nyomvonal 53+900 km-szakaszán egy darab Ár-pád-kori edénytöredéket találtunk (57. sz. lh.). Elkép-zelhető, hogy az 56. és 58. sz. lelőhelyekkel együtt va-lójában ugyanannak az Árpád-kori településnek a nyo-mait jelzi.

A nyomvonal 54+050–54+150 km-szelvénye között kis kiterjedésű szarmata kori (Kr. u. 4–5. sz.) és Árpád-kori település felszíni nyomait találtuk meg (58. sz. lh.). Az autópálya 53+000 és 54+000 km-szelvénye között a nyomvonal párhuzamosan halad egy Ny–K irányú víz-folyással. Ennek a medernek a magaspartján helyezke-dik el a megtalált lelőhely a nagylaki országút Ny-i ol-dalán, egy a környezetéből épphogy kiemelkedő domb-háton. A lelőhely intenzitása alacsony, valószínű, hogy összeér az 57. sz. lelőhellyel.

Nagy-földek: A 49. sz. lelőhelytől K-re a 49+000 km-szelvényben a tervezett nyomvonal továbbra is ellapo-sodó felszínű területen halad. A nyomvonal 50+350 km-nél egy darab Árpád-kori kerámiát találtunk (52. sz. lh.).

A nyomvonal 50+700 km-szelvényénél egy darab szórvány kovapengét találtunk. Az 53. sz. lelőhely Kö-vegytől DNy-ra található, a környezetéből alig kiemel-kező dombháton.

Tanyaföldek: A nyomvonal 51+400 km-szelvényénél egy darab szórvány Árpád-kori kerámiát találtunk. A le-lőhely (54. sz.) Kövegytől D-re, mintegy 400 m-re he-lyezkedik el; környezete teljesen lapos, tagolatlan.

Munkatársak: Mészáros Patrícia, Paluch Tibor, Sós-kuti Kornél, Wilhelm Gábor régészek (MFM); Bene-dek András, Pópity Dániel, Sáy Emese, Tompa György régészhallgatók (SZTE); Katona Sándor, Kulcsár Kor-nél, Máté Genovéva, Nagy Norbert régésztechnikusok (MFM).

SZALONTAI CSABA

227. Kőszegpaty határa

(Vas megye) Ó, Ró, Á, Kk

2005. április 21-én terepbejárást végeztünk a Kőszegpaty és Meszlen közt létesítendő szélerőműpark területén.

Felüljáró: A 2. sz. lelőhelytől K-re, mintegy 800–100 m-re, az Irtás-dűlőtől D-re kevés őskori és római kori ke-rámiát gyűjtöttünk igen nagy területen elszórva (3. lh.).

Felüljáró, Rétirtás: A 3. sz. lelőhelytől K-re, egy is-meretlen nevű vízfolyás (árok) középtáján, a köztől É-ra kb. 250 m-re pár darab szórvány kerámia került elő (4. lh.).

Pocsaj: A Surány-patak K-i oldalán, a Kőszegpatyot Meszlennel összekötő közlekedési úttól ÉNy-ra, a feszü-lettől kb. 180–200 m-re nagy kiterjedésű, igen intenzív lelőhelyet regisztráltunk. Nagyon sok, zömében őskori és római kori leletanyagot, valamint nagyobb mennyi-